

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

JANUARI 2024

**KINDCENTRUM
BEEKRIJK LOCATIE
BSO 'T OTTERKE**

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
2.	LOCATIEBESCHRIJVING.....	4
3.	PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN	4
3.1	De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid	4
3.2	Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.....	8
3.3	Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.....	8
3.4	Waarden en normen; onze cultuur	9
3.5	Samenwerken met ouders.....	10
4.	PEDAGOGISCHE KWALITEIT	11
4.1	Pedagogische ontwikkeling en reflectie	11
4.2	Pedagogische kwaliteit en professionalisering.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.3	Observeren	13
5.	RANDVOORWAARDEN	14
5.1	Groepsindeling en ruimtes.....	14
5.2	Samenstelling team	14
5.5	Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren	14
5.6	Pedagogische randvoorwaarden BSO	15
5.7	Voedingsbeleid	16
5.8	Social media	17

1. INLEIDING

Goede kinderopvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij. Samen spelen, ontdekken, grenzen leren kennen en je gewaardeerd voelen zijn basisbehoeftes van ieder kind. Bij BSO 't Otterke staan deze basisbehoeftes centraal.

Het onderwijs op Basisschool 't Otterke draagt de naam daltononderwijs. Deze naam komt er niet zomaar. De school werkt volgens de daltonprincipes: zelfstandigheid, vrijheid in gebondenheid en samenwerking. Als je kinderen verantwoordelijkheid geeft en het ook vraagt; als je kinderen laat samenwerken; als je de zelfstandigheid van de kinderen bevordert heeft onderwijs succes! Laat de kinderen zelf doen wat ze al kunnen.

In hoofdstuk 2 beschrijven we onze BSO-locatie en in hoofdstuk 3 gaan we in op de pedagogische hoofddoelen; wat doen we concreet om aan deze doelen te werken? Hoofdstuk 4 gaat over de pedagogische kwaliteit en ontwikkeling op de BSO 't Otterke welke doelen stellen we onszelf op de korte en lange termijn en hoe gaan we die realiseren? Werken aan pedagogische kwaliteit is een voortdurend proces dat vraagt om structuur en planmatig werken. We gaan er in hoofdstuk 4 dieper op in. In hoofdstuk 5 worden de randvoorwaarden uitgewerkt; alle maatregelen, middelen en afspraken die ervoor zorgen dat we de pedagogische hoofddoelen kunnen realiseren.

Pedagogische doelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang en onderdeel van de basiseis van het bieden van verantwoorde kinderopvang. Ze worden nader uitgewerkt in het Besluit kwaliteit kinderopvang.

Tot slot:

- Waar we 'ouders' schrijven, bedoelen we 'ouders/verzorgers'.
- Waar we 'medewerker' schrijven, bedoelen we ook gastouder.

2. LOCATIEBESCHRIJVING

Kindcentrum Beekrijk locatie 't Otterke is een ontmoetingsplaats voor kinderen, ouders en teamleden. In 2019 zijn we als kindcentrum gestart in het schoolgebouw 't Otterke Beverstraat 11 5741 KW Beek en Donk.

Samen met de school bieden wij onderwijs en opvang onder één dak. Door opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen zorgen we voor optimale ontwikkeling van uw kind(eren).

In kindcentrum 't otterke bereiden we kinderen van 0 tot 12 jaar voor op hun toekomst.

Wij maken onderdeel uit van voorzieningencluster Donk. In de nabije omgeving van ons kindcentrum vindt u het Ontmoetingscentrum, met daarin de sporthal, bibliotheek, Vierbinden, Tienerwerk De Tiener BSO.

De buitenschoolse opvang biedt ruimte aan de opvang van 24 kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar.

De groep is gevestigd in basisschool 't Otterke. Aan de school grenst een buitenspeelplaats.

Er werken twee pedagogisch medewerkers. We naast onze BSO-ruimte gebruik van de keuken voor activiteiten.

Wij werken nauw samen met de andere BSO-groepen in Beek en Donk van GOO-kinderopvang, zoals de tiener BSO.

Binnen de TienerBSO worden maximaal 36 kinderen van 9/10 jaar en ouder opgevangen, er wordt hier een duidelijk beroep gedaan op de zelfstandigheid van de kinderen.

In vakanties en op rustige dagen, zoals de woensdag en vrijdag voegen we de BSO-groepen samen met de BSO opvang van KC Beekrijk en/of KC de Raagten.

3. PEDAGOGISCHE HOOFDDOELEN

Het overkoepelend pedagogisch beleid van GOO benoemt vijf pedagogische hoofddoelen. In dit hoofdstuk vertalen we deze naar onze dagelijkse praktijk.

De hoofddoelen zijn:

- 3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid.
- 3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- 3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- 3.4 Waarden en normen; onze cultuur.
- 3.5 Samenwerken met ouders.

3.1 De zorg voor fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling voor alle vormen van opvang en onderwijs. Het draagt bij aan het welbevinden van de kinderen en het maakt het mogelijk om andere pedagogische doelstellingen te realiseren. Als kinderen zich goed voelen, kunnen ze groeien en zich ontwikkelen.

Drie aspecten bepalen de emotionele veiligheid en het welbevinden van jonge kinderen:

1. Goede en vertrouwde relaties.
2. Structuur en voorspelbaarheid.
3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes.

Hieronder staat per aspect hoe wij hier invulling aan geven.

1. Goede en vertrouwde relaties

Inzet personeel

In onze stamgroep werken vaste, vertrouwde pedagogisch medewerkers. Zij werken zoveel mogelijk op vaste dagen en op vaste tijden. Op de buitenschoolse opvang werken twee vaste pedagogisch medewerkers.

Ieder jaar werken we mee aan het opleiden van stagiaires tot volwaardige beroepskrachten. Ook een stagiaire werkt (boventallig) op een vaste stamgroep en op vaste dagen. Stichting GOO is een erkend leerbedrijf voor Beroeps Opleidende Leerweg (BOL). De stagiaires worden ingezet volgens de afspraken in de cao en volgens het stagebeleid van stichting GOO.

Binnen de kinderopvang werken we met een vaste beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BKR houden we ons aan de wettelijke regels (o.a. CAO Kinderopvang en de Modelverordening Kinderopvang) en het daarbij behorende toetsingskader van de GGD. Deze BKR houdt rekening met de leeftijden van de kinderen. Bij de buitenschoolse opvang zijn dit twee medewerkers op 22 kinderen. GOO Kinderopvang hanteert ten minste de minimale richtlijn, maar om goede kwaliteit te bieden wordt er indien nodig (in overleg met de groepsleiding) extra personeel ingezet.

Op alle groepen worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door een schoonmaakbedrijf. Grote klussen als onderhoud en tuinonderhoud worden uitbesteed. Hierdoor hebben de pedagogisch medewerkers de handen echt vrij voor de kinderen.

Op de BSO opent en sluit er 1 medewerkster. Als er maar 1 pedagogisch medewerker is dan is er een achterwacht geregeld. (Een achterwacht is een volwassen persoon waarmee de afspraak gemaakt is dat deze inzetbaar is in noodsituaties) De achterwacht is als volgt geregeld: In de ochtenden is kindcentrum Beekrijk de achterwacht. Zij kunnen binnen 10 minuten aanwezig zijn. Tijdens schooldagen is het team van de school ook achterwacht bij calamiteiten. Tevens is de manager Lies Siebring (of diens waarnemer; op voorhand bekend) bij calamiteiten te waarschuwen.

Woensdag en vrijdag zijn over het algemeen de wat rustigere dagen in de kinderopvang, zo ook bij de BSO. De BSO voegt dan samen met kindcentrum Beekrijk.

Bij gezamenlijke activiteiten in groepen groter dan dertig kinderen, vinden wij het extra belangrijk dat kinderen goed weten bij welke basisgroep en welke pedagogisch medewerkers ze horen. De emotionele veiligheid van kinderen vraagt in grotere groepen soms extra aandacht.

Bij grote gezamenlijke activiteiten zorgen we ervoor dat we de jongste BSO kinderen zeker goed in de gaten houden. Dit doen we door altijd vertrouwde pedagogisch medewerkers mee te laten gaan naar de activiteit. Ook geven we de kinderen iets herkenbaars aan of op, b.v. met Sinterklaas een sinterklaasmuts of in de zomer een herkenbare pet of shirt.

Op de buitenschoolse opvang mag er maximaal een half uur per dag worden afgeweken van het Kind-leidster ratio, bv aan het eind van de dag. De GGD controleert ons rooster en de bezetting.

Dagelijks is er tijdens de openingsuren minimaal 1 volwassene aanwezig met een geldig certificaat Kinder-EHBO en BHV, deze medewerkers wonen jaarlijks een herhalingscursus bij. Zij controleren een aantal keer per jaar het ontruimingsplan, voeren minimaal een keer per jaar een ontruimingsoefening uit en brengen verbeteringen aan daar waar nodig.

Inzet personeel bij ruilen en incidentele opvang

Ouders kunnen gebruik maken van een aantal ruildagen. Dit betekent dat u de dagen die u niet gebruikt, op een ander moment kunt inzetten. Op de groep wordt bijgehouden welke dagdelen uw kind niet aanwezig was, bijvoorbeeld door ziekte of vakantie of een feestdag. U kunt die dagdelen ruilen met een vergelijkbaar dagdeel. De ruildagen vervallen een jaar na datum afwezigheid van uw kind en na beëindiging van de opvang. Het gebruik van ruildagen is een service, er kunnen geen rechten aan

worden ontleend. Er wordt namelijk altijd gekeken of er in de groep van het kind plek is. De ruildag kan twee weken voorafgaande aan de gewenste ruildag bij de pedagogisch medewerker aangevraagd worden. Indien er bij een ruiling of extra dagdeel geen mogelijkheid is om een kind te plaatsen binnen de huidige vaste groep, dan bestaat de mogelijkheid dat het kind op een andere groep geplaatst wordt. Ouders tekenen dan voor akkoord.

Heeft u incidentele opvang nodig en geen ruildagen? Wij bieden de mogelijkheid tot incidentele opvang wanneer de bezetting op de groep dat toelaat. U vraagt dit aan met het formulier "aanvraag en machtiging incidentele opvang".

Elk kind heeft een mentor

Elk kind krijgt bij ons een mentor. Tijdens het intakegesprek wordt aan de ouders en kind bekend gemaakt wie de mentor van het kind is. Dit is een vaste pedagogisch medewerker van de groep. De mentor is de gesprekspartner van ouders tijdens het intakegesprek, evaluatiegesprek en bij de jaarlijkse gesprekken waar de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor volgt mentorkinderen op de voet, bespreekt de ontwikkeling van het kind met ouders, vraagt (indien nodig) informatie op bij collega's en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Als het kind doorstroomt naar de basisschool draagt de mentor het kinddossier over aan de school en eventueel aan de BSO. Dat gebeurt via een warme overdracht - dus persoonlijk - en alleen met toestemming van de ouders.

Bij afwezigheid van de mentor is een andere pedagogisch medewerker het aanspreekpunt. De mentor zorgt dat collega's op de groep op de hoogte zijn van eventuele afspraken. Hiervoor gebruiken wij onder meer logboeken en groepsoverleggen.

Flexibele opvang

Binnen Kindcentrum Beekrijk locatie 't Otterke kunnen kinderen ook flexibel opgevangen worden. Met flexibel bedoelen we incidentele of onregelmatige opvang. Dat kan ook in combinatie met vaste opvangdagen.

2. Structuur en voorspelbaarheid

Zowel op het kinderdagverblijf (KDV) als bij het peuterwerk en de BSO is sprake van een vast ritme. Het geeft kinderen houvast als ze weten wat er staat te gebeuren. De dagindeling biedt voldoende ruimte en afwisseling om aan allerlei behoeftes van kinderen te kunnen voldoen, zoals rust en beweging.

Een BSO dag op Kindcentrum Beekrijk locatie 't Otterke ziet er globaal als volgt uit, de kinderen worden in de vakantie's en Woensdag en vrijdag op KC Beekrijk opgevangen.

Dagindeling **BSO** Groep:

7.00-7.30	<i>Kinderen met vervroegde opvang worden gebracht.</i>
7.30-9.00	<i>Kinderen met voorschoolse opvang (evt. vakantieopvang) worden door hun ouders/verzorgers gebracht naar KC Beekrijk. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spelmateriaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel. Op schooldagen worden kinderen door de pedagogisch medewerkers tijdig naar school gebracht. Tijdens vakantiedagen gaan kinderen vrijspelen op KC Beekrijk.</i>
9.00-9.30	<i>Tijdens vakantiedagen gaan we nog lekker even spelen en rond 9.15 gaan we samen opruimen.</i>
9.30-10.00	<i>Tijdens vakantiedagen nemen het dagprogramma door met de kinderen. We eten samen fruit en drinken een bekertje appelsap/ranja.</i>
10.00-10.45	<i>Tijdens vakantiedagen gaan de kinderen na het fruit eten een half uurtje buiten spelen.</i>

10.45-11.30	<i>Kinderen zijn vrij om te kiezen. Ze mogen lekker vrij spelen. De oudere kinderen (8+) mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Soms maken we een uitstapje in de buurt. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. (maximaal 10 minuten)</i>
11.30-12.30	<i>Tijdens schooldagen worden de kinderen van de 't Otterke tussen 12.15 en 13.15 uur op ons kindcentrum opgevangen bij de tussenschoolse opvang. Zij eten een boterham en gaan daarna lekker buiten spelen.</i>
12.30-13.00	<i>Tijdens vakantiedagen worden tussen 12.30-13.00 uur kinderen die een halve dag komen gebracht of gehaald.</i>
13.00-15.00	<i>Na de lunch, in de vakantie, gaan de kinderen vrij spelen. Rond 14.00 uur drinken we eerst wat ranja of water.</i>
15.00-15.30	<i>De kinderen worden door onze pedagogisch medewerkers opgehaald uit de klas of komen zelfstandig. We lopen samen naar de BSO en gaan daar lekker spelen. In vakantieweken starten we na 14.00 uur met een Doenkids-activiteit of we maken een uitstapje.</i>
15.30-16.00	<i>We gaan samen fruit eten en wat drinken.</i>
16.00-16.30	<i>In schoolweken bieden we dagelijks om 16.00 uur een GOO For Fun-activiteit aan passend binnen het thema. Kinderen zijn vrij om te kiezen of zij aan de activiteit mee willen doen. Ze mogen ook lekker vrij spelen en de oudere kinderen mogen zelfstandig in een klein groepje op het schoolplein spelen. Computeren en gamen behoren zeker ook tot de mogelijkheden, echter met duidelijke limieten. Bij mooi weer passen we onze activiteiten aan en doen we deze buiten.</i>
16.30-18.00	<i>Ouders / verzorgers komen de kinderen in de stamgroep weer ophalen. Er is ruimte en gelegenheid voor een overdracht. Ondertussen wordt er in hoeken divers spel materiaal aangeboden of spelen we een spelletje aan tafel.</i>
18.00-18.30	<i>Kinderen met verlengde opvang spelen totdat zij worden opgehaald.</i>

3. Een gezonde omgeving en voldoen aan basisbehoeftes

In een goed ingerichte ruimte kunnen kinderen zonder belemmering spelen, ontdekken en gezellig of rustig samen of alleen zijn. Voor onze medewerkers is het bovendien fijn om in een plezierige en efficiënte omgeving te werken. Zowel onze binnen- als buitenruimtes voldoen aan hoge veiligheidseisen. In alle ruimtes zijn de juiste hygiënische maatregelen getroffen. Aandacht voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen uit zich onder meer in een goed binnenklimaat (zoals schone lucht en een goede temperatuurregeling) en toegankelijke en aantrekkelijke buitenspeelmogelijkheden.

Jonge kinderen zijn heel gevoelig voor de omgeving waarin ze verkeren. Ouders beoordelen een groep in eerste instantie ook op het uiterlijk van het gebouw en de sfeer in de groep. Ouders en kinderen willen zich welkom en thuis voelen. Mede daarom hangen we foto's en knutselwerkjes van de kinderen op.

Bij een gezonde ontwikkeling hoort ook ruimte om te leren en spelen. Daarom wordt steeds een balans gezocht tussen de noodzakelijke veiligheid en de al even noodzakelijke uitdaging. Kinderen leren binnen en buiten om te gaan met risico's die ze aankunnen. Iedere locatie heeft een beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, dat inzichtelijk maakt hoe we op de locatie werken. Doel is de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Jaarlijks wordt deze omgeving gecontroleerd door de GGD.

3.2 Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het is fijn voor kinderen om te ervaren dat ze zelf iets kunnen; daarmee groeit hun gevoel van persoonlijke competentie. Op allerlei gebieden bieden wij kinderen de mogelijkheid om dit te ontwikkelen. Wij geven ze het gevoel dat ze er mogen zijn en vertrouwen op hun eigen kracht. Kinderen leren nu eenmaal door vallen en opstaan en hebben een groot doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch medewerkers bieden kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan en bevorderen hun zelfstandigheid door ze aan te moedigen zelfstandig te spelen, op te ruimen en zichzelf aan en uit te kleden (evt na het sporten). Zo worden kinderen zich bewust van hun eigen kunnen.

“Kijk, ik mag er zijn” (emotionele competenties)

Alle kinderen die binnenkomen, worden persoonlijk begroet door de pedagogisch medewerker. Ze worden welkom geheten en bij de naam genoemd. Bij het afscheid nemen wordt gezwaaid en vaak ook geknuffeld. Als kinderen iets te vertellen hebben, luisteren we naar ze en geven we complimentjes. Als we bepaald gedrag moeten corrigeren, geven we aan hoe het anders kan. We laten duidelijk merken dat het gedrag wordt afgekeurd en niet het kind zelf. We zeggen dus niet “je bent stout”, maar “het doet pijn als je iemand slaat, dus dat vinden we niet goed”.

“Kijk, ik kan het zelf” (motorisch-zintuiglijke competenties)

Kinderen zien ons dingen doen die ze graag zelf willen doen. Wij stimuleren dit. Ook betrekken we kinderen bij het uitvoeren van taken zoals het klaarmaken van de tafel, het wegbrengen van de was of naar een andere groep lopen om wat te vragen.

“Kijk, ik voel, denk en ontdek” (cognitieve competenties)

Cognitieve ontwikkeling heeft te maken met denken, leren, benoemen en herinneren. We zijn hier de hele dag mee bezig, onder meer op de volgende manieren:

- (Doe)liedjes zingen.
- Geheugenspelletjes.
- Puzzelen.
- Gesprekjes voeren.
- Boekjes lezen.
- Activiteiten op creatief gebied.

“Luister, ik kan het zelf zeggen” (taal- en communicatieve competenties)

Taalontwikkeling begint al bij de geboorte. In ons kindcentrum praten we daarom de hele dag met de kinderen. Liedjes worden ondersteund door gebaren, bij verhalen maken we gebruik van gebaren en mimiek, we voeren gesprekjes met kinderen over dingen die hen bezighouden. Als kinderen iets op een verkeerde manier zeggen, herhalen we wat het kind bedoelt op de juiste manier, zonder het kind te corrigeren.

“Ik kan dansen, zingen en iets maken” (expressieve en beeldende competenties)

Voor de creatieve ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat er volop mogelijkheden zijn voor ervaren en ontdekken. Ook vinden we van groot belang aan te leren dat sport en spel plezier bieden, en dat er geen voorwaarden of gewenst eindresultaat aan verbonden zijn. Het is per definitie goed wat een kind doet of maakt. Expressieve en beeldende competenties ontwikkelen we door dans en beweging, zingen en muziek maken, tekenen en verven, verkleeden en toneelspelen en door het bouwen met blokken.

3.3 Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties

In onze kindcentra zitten de kinderen altijd in een groep. Hierdoor krijgen ze extra kansen om zich op sociaal gebied te ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol en besteden dan ook veel aandacht aan het sociale aspect van de ontwikkeling.

“Kijk, we doen het samen” (sociale competenties)

Bij de sociale ontwikkeling van kinderen hoort dat ze zich leren verplaatsen in een ander en leren communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Wij spreken de kinderen met hun naam aan om ze het gevoel te geven bij de groep te horen. Pedagogisch medewerkers leren kinderen rekening te houden met elkaars gevoelens door deze te benoemen. Ook leren ze de kinderen om hulp te geven en te vragen.

Samen spelen en imiteren

Samen spelen is erg belangrijk binnen ons kindcentrum. Door veel samen te spelen en elkaar te imiteren, leren kinderen namelijk rekening houden met elkaars behoeften en gevoelens. Ze leren delen, conflicten oplossen en zich verzoenen.

De kinderen krijgen kleine taakjes binnen de groep. Ze helpen om de tafel te dekken en af te ruimen. De oudere kinderen kunnen/mogen de jongste kinderen helpen met voor hen nog moeilijke taakjes, zoals samen het bordje naar het aanrecht brengen of samen de jas ophangen.

We respecteren spirituele of godsdienstige gevoelens van diverse geloofsovertuigingen. Door samen religieuze liedjes te zingen en samen religieuze feesten te vieren, laten wij kinderen kennismaken met verschillende gebruiken van andere culturen.

Belangstelling tonen en begeleiding bieden

We houden de persoonlijke en sociaal-emotionele ontwikkeling van een kind goed in de gaten. Daar passen we onze begeleiding op aan. Als kinderen ervaren dat ze er mogen zijn en dat het niet gaat om wat ze kunnen of hoe ze zich gedragen, dan zijn we op de goede weg. Belangstelling tonen hoort daar ook bij. We benoemen het als een kind naar de kapper is geweest en vragen wie in het weekend iets leuks heeft gedaan. We motiveren kinderen door te zeggen “dat kun je wel” en door het geven van complimenten als “dit heb je goed gedaan”. We benoemen ook de emoties van kinderen, al dan niet in het bijzijn van andere kinderen: “Ik zie dat je boos bent, klopt dat?”

We begeleiden conflicten totdat we er nagenoeg zeker van zijn dat de kinderen vaardigheden bezitten om ze zelf op te lossen. Dan houden wij toezicht en grijpen indien nodig in.

We leren kinderen om voor zichzelf op te komen. Een kind dat erg temperamentvol, snel, slim of vlot is, heeft niet meer rechten dan een ander kind. We zijn allemaal gelijk.

Interactie schoolkinderen

We stimuleren vriendschappen, maar zien er ook op toe dat kinderen bij activiteiten niet steeds met dezelfde kinderen omgaan. Gericht op de sociale competentie vinden we namelijk dat er oog moet zijn voor verschillende omgangsvormen. Vanzelfsprekend zijn we altijd alert op pesterijen. Als er ruzie is, lossen we dit op een positieve en rustige manier op, zodat geen partij zich sterk of juist gekwetst voelt. We leren kinderen compromissen te sluiten.

3.4 Waarden en normen; onze cultuur

Kinderen willen er graag bij horen. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen en leren gehoorzamen. Hierdoor gaan ze minder impulsief reageren. Een van de bijbehorende competenties is het uiten van emoties op een acceptabele wijze (dus geen driftbui, maar rustig vertellen waarom je het ergens niet mee eens bent). Andere vaardigheden zijn: beseffen dat het eigen gedrag iets teweegbrengt bij anderen en voor jezelf opkomen.

“Kijk, ik mag er zijn en ik hoor erbij” (morele competenties)

We stimuleren kinderen rekening te houden met elkaar, te luisteren naar elkaar, ieders mening te respecteren en het te benoemen als iemand gekwetst wordt. We benoemen vooral positief gedrag en geven hier complimentjes over.

Bij ongewenst gedrag maken we een bewuste keuze dit te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken of het gedrag te corrigeren. Onze keuze is altijd gericht op het helpen van het kind in zijn of

haar ontwikkeling. Corrigeren gebeurt alleen op een manier die binnen de belevingswereld van een kind past en heeft het meeste effect als er weinig tijd verstreken is tussen gedrag en correctief handelen. Door positief gedrag te benoemen en complimentjes te geven, leren wij kinderen dit gedrag te herhalen.

3.5 Samenwerken met ouders

Wij kunnen ons werk alleen goed doen als het contact en de samenwerking met ouders goed is. We hebben daarom verschillende contactmomenten.

Het eerste contact tussen de pedagogisch medewerker en de ouders van de kinderen is tijdens een intakegesprek en aansluitend de wenmomenten. Wij krijgen tijdens deze wenperiode zicht op de gevoelens, ervaringen en wensen van de ouders. Andersom krijgen ouders zicht op de manier waarop wij de kinderen opvoeden.

Na drie maanden vindt een evaluatiegesprek plaats. Hoe gaat het met het kind op de BSO? Hoe zijn de ervaringen van ouders? Voldoen we aan hun verwachtingen? Tijdens dit gesprek is er uiteraard ruimte voor vragen en opmerkingen. Wij vertellen ook over onze eerste ervaringen met het kind. Voor ouders is het belangrijk te weten en te volgen hoe het met hun kind gaat. Bij het ophalen van de kinderen is dan ook altijd ruimte voor een praatje; om te vragen hoe het is gegaan of om andere zaken aan te kaarten. In onze communicatie is altijd sprake van tweerichtingsverkeer. Wij weten soms niet wat er met een kind aan de hand is of wat we het beste kunnen doen in een bepaalde situatie. We vragen dan advies aan de ouders: hoe pakken zij het thuis aan en hoe gedraagt het kind zich bij hen? Het komt ook voor dat ouders ons om advies vragen. We zetten ons dan altijd in om gezamenlijk naar oplossingen te zoeken op basis van ervaringen van zowel ouders als onze medewerkers. Ouders kunnen bij zorgen of vragen altijd een oudergesprek aanvragen. Ook onze pedagogisch medewerkers kunnen zo'n gesprek aanvragen als daar behoefte aan is.

Jaarlijks organiseren we een ouderavond. Deze kan gaan over verschillende onderwerpen, zoals VVE, voeding of het pedagogisch beleid. De onderwerpen worden gekozen in overleg met de lokale oudercommissie.

BSO

In de maand waarin het kind jarig is, observeren we het welbevinden van het kind. In paragraaf 4.3 vindt u meer informatie hierover.

4. PEDAGOGISCHE KWALITEIT

4.1 Pedagogische ontwikkeling en reflectie

Het werken aan pedagogische kwaliteit is een continu proces; planmatigheid en structuur zijn middelen om dit proces te waarborgen. Planmatig werken uit zich in structurele interactie-, overleg- en evaluatiesituaties van waaruit we onze pedagogische doelen (bij)stellen.

4.2 Pedagogische kwaliteit en professionalisering

Bij GOO werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers. Het werken aan pedagogische kwaliteit hangt samen met de verdere professionele ontwikkeling van onze medewerkers. Het is onze verantwoordelijkheid om medewerkers mogelijkheden te bieden om zich te blijven ontwikkelen in hun vakgebied. Door middel van een lerende organisatie kunnen we hier handen en voeten aan geven. Het opleidingsplan, dat is uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, sluit aan bij de actuele eisen die gesteld worden aan kennis en vaardigheden. Hierin worden de laatste ontwikkelingen meegenomen.

Het VE-opleidingsplan wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven we structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak.

Om het laatste thema goed vorm te kunnen geven, heeft GOO ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in 2 taakgebieden, namelijk: coaching on the job én beleidsontwikkeling en implementatie

Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2022 voor alle VE locaties de verplichting van de inzet van een VE beleidsmedewerker. Deze extra uren (berekend op basis van het aantal doelgroepkinderen) betreffen extra uren bovenop de inzet die de wet IKK eist. Ook hier heeft GOO ervoor gekozen om de functie (op een gelijke wijze als bij pedagogisch beleidsmedewerker) in 2 taakgebieden te splitsen.

Het takenpakket van een VE beleidsmedewerker bestaat o.a. uit de ontwikkeling en implementatie van het VE beleid en het takenpakket van de VE coach bestaat uit het coachen van beroepskrachten. Hierbij werken we met de volgende verdeelsleutel: 70% extra coachingsuren en 30% ophoging uren pedagogisch/VE beleidsmedewerker.

Stichting GOO heeft ervoor gekozen om bovenstaande als volgt in de volgende gecombineerde functies weg te zetten:

- 1. Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs:** is verantwoordelijk voor beleidsontwikkeling en implementatie van de pedagogische kwaliteit met als doel integratie, verbinding en verhoging van de pedagogische kwaliteit binnen de kindcentra gericht op opvang en onderwijs.
- 2. Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:** resulteert hiërarchisch onder Hoofd Kwaliteit opvang en onderwijs. De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.
- 3. Pedagogisch/VE coach:** resulteert hiërarchisch onder hoofd kwaliteit opvang en onderwijs.

De pedagogisch/VE coaches worden ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers te verhogen gerelateerd aan de bovenstaande vier thema's, het pedagogisch beleid en het VE beleid. De inzet van de pedagogisch/VE coaches vindt plaats op alle locaties binnen GOO, zodat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden (inclusief de pedagogische/VE coach zelf).

De pedagogisch/VE coach fungeert als spil tussen het pedagogisch/VE beleid en de uitvoering ervan. De hulpvragen kunnen vanuit verschillende functies/rollen en vanuit verschillende perspectieven worden ingebracht. Door middel van coaching on the job, individuele gesprekken, groepsgesprekken, etc., worden de medewerkers gecoacht.

De pedagogisch/VE coach:

- Helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten en/of hiaten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden in relatie tot het pedagogisch/VE beleid en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. Indien nodig wordt een individueel/groepsgericht coachingsplan opgesteld.
- Draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de betreffende groep kinderen. Treedt afhankelijk van de situatie begeleidend, stimulerend of interveniërend op.

Taken pedagogisch/VE coach:

- Coaching on the job:
- Coachen/begeleiden van een team
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker
- Overleg teamleider locatie
- Registratie coaching

Het pedagogisch beleidsplan, het VE opleidingsplan en de GOO standaarden (met daarin de omschreven doelen) zijn hierbij leidend.

Berekening en verdeling locaties

Op basis van het aantal FTE's werkzaam in de kinderopvang en het aantal doelgroepkinderen (beide peildatum januari) wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren pedagogisch/VE coaches op GOO niveau en op locatieniveau vastgelegd. De berekening wordt jaarlijks toegevoegd aan het locatieplan. De kindcentrumleider(s) van de kindcentra en de pedagogisch/VE coach zien erop toe dat alle pedagogisch medewerkers gecoacht worden. Dit kan onder andere door de inzet van een pedagogisch coach maar dit kan bijvoorbeeld ook door de inzet van een ex- of intern deskundigen.

Pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- De pedagogisch/VE beleidsmedewerker wordt ingezet om de pedagogische kwaliteit en de kwaliteit van het VE aanbod binnen de opvang te verhogen, te implementeren en te waarborgen.

Taken pedagogisch/VE beleidsmedewerker:

- Up to date houden van het beleid.
- Ondersteuning bieden n.a.v. de P&C cyclus.
- Opstellen urenverantwoording vóór januari.
- Overleg Pedagogisch/VE coach/beleidsmedewerker.
- VE-overleg gemeentes.
- Monitoring doelgroepkinderen
- Mede verantwoordelijk aanvraag en verantwoording subsidie.

Peildatum: 1-1-2024

Locatie	FTE	Uren coaching op jaarbasis	Aantal doelgroepkinderen	Uren VE beleidsmedewerker/coaching op jaarbasis	Uren VE coaching op jaarbasis (verdeelsleutel 80%)	Totaal aantal uren pedagogisch coach IKK+ VE uren
Beekrijk	13,6	136,3	4	40	32	168,3

Totaal aantal uren pedagogisch coach IKK+ VE uren, per week	Impuls kwaliteit; aantal uren extra (naar rato aantal FTE) per cluster/week	Totaal aantal uren per week
---	---	-----------------------------

2,9	0,7	3,6
-----	-----	-----

Femke

4.3 Observeren

Het welbevinden van kinderen is een voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk om hier op vaste momenten op te focussen, naast de dagelijkse aandacht die we voor de kinderen hebben. Pedagogisch medewerkers observeren de kinderen met het oog op ontwikkeling, veiligheid en welbevinden. Dagelijks vertellen ze de ouders over de belevenissen van het kind op die dag. Eens per jaar wordt een observatielijst over het kind ingevuld die tijdens het oudergesprek wordt besproken.

Een open en eerlijke aanspreekcultuur

Een open en eerlijke aanspreekcultuur binnen onze locaties is voor ons het allerbelangrijkste. Pas dan durven medewerkers elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Als een medewerker dat - om wat voor reden dan ook - niet durft of wil, staan de deuren van de eigen manager/coördinator/directeur en van de vertrouwenspersonen van GOO altijd open. Ouders kunnen met hun zorgen en vragen terecht bij de manager/coördinator/directeur.

1. Een open aanspreekcultuur

Alle medewerkers krijgen training in het geven van feedback, waardoor een open aanspreekcultuur ontstaat. We oefenen dit ook regelmatig. Bij functioneringsgesprekken komt het geven en ontvangen van feedback als vast punt aan de orde.

In de pedagogische beleidsplannen staat hoe we omgaan met de kinderen. Als collega's zich daar niet aan houden, spreken we hen daarop aan. Tijdens het groepsoverleg geven pedagogisch medewerkers feedback aan elkaar. Feedback gaat over dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat we kritisch blijven naar elkaar.

2. De omgangsnormen zijn vastgelegd in een gedrags- en beroepscode

De gedrags- en beroepscode is beschikbaar voor medewerkers.

3. Strikte werving en selectie

- GOO hanteert een strenge werving-en-selectieprocedure. Sollicitanten, voor welke functie dan ook, worden door meerdere medewerkers gesproken.
- Van sollicitanten vragen wij referenties op bij de vorige werkgevers.
- Van alle medewerkers van GOO, ongeacht de functie, hebben wij een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Zo ook van alle stagiairs die minimaal drie maanden stage lopen.
- Nieuwe medewerkers kunnen pas starten met werken wanneer de afdeling P&O een originele VOG heeft ontvangen.
- Bij een maatschappelijke stage draait een stagiair maximaal 30 uur mee. Bij een snuffelstage is dit maximaal een of twee weken. Hun leeftijd ligt tussen de 15 en 17 jaar en zij hoeven geen VOG te overleggen.

4. Deskundig en vast personeel

- We werken volgens de verplichte meldcode kindermishandeling.
- De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een workshop gevolgd over de meldcode kindermishandeling.
- Enkele medewerkers hebben trainingen gevolgd in het signaleren van en praten over kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.
- GOO heeft vaste medewerkers op vaste groepen.
- GOO heeft een eigen invalpool.

5. Kwaliteitszorg

- Het beleidsplan is voor alle ouders in te zien op onze locatie.
- Elke vier tot zes weken heeft de manager/coördinator/directeur groepsoverleggen op de locaties. Op de agenda staan vaste onderwerpen.
- Ieder jaar wordt het beleidsplan geëvalueerd met de lokale oudercommissie.
- Elke vier jaar wordt een GOO-audit op het kindcentrum uitgevoerd.

5. RANDVOORWAARDEN

5.1 Groepsindeling en ruimtes

Op BSO 't otterke werken we met een vaste groep.

Dit betekent dat kinderen geplaatst worden in een stamgroep waarin kinderen van diverse leeftijden met elkaar spelen en van elkaar leren. Deze stamgroep wordt gezien als een soort huis waarin alles aanwezig is om kinderen te verzorgen, te laten spelen en eten.

Afhankelijk van de grootte van de beschikbare ruimte, bepalen we het maximumaantal kinderen per groep.

Indeling ruimtes/groepen

De speelruimte is sfeervol ingericht. De buitenruimte nodigt kinderen uit tot verschillende activiteiten. Zowel de binnen als de buitenruimte voldoen aan hoge veiligheidseisen, wij zoeken de balans tussen de noodzakelijke veiligheid en de noodzakelijke uitdaging voor kinderen.

Concreet betekent het voor onze pedagogisch medewerkers dat wij enerzijds de groep zo inrichten met materialen en hoeken dat de kinderen zelfstandig kunnen kiezen, spelen en zich ontwikkelen en anderzijds activiteiten aanbieden zodat bepaalde ontwikkelingsgebieden gericht aan bod komen.

BSO wordt nadrukkelijk gezien als vrije tijd en voorziet in een invulling van de vrije tijd van kinderen. Kinderen zijn dan ook niet verplicht om aan de activiteiten mee te doen.

5.2 Samenstelling team

Elke opvanggroep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit team is verticaal van samenstelling, wat betekent dat we zorgen voor diversiteit op het gebied van leeftijd, eerdere werkervaring, kwaliteiten en persoonlijke interesses. Op alle locaties worden pedagogisch medewerkers ondersteund door een huishoudelijk medewerkster.

5.5 Bijzonderheden in ontwikkeling of andere problemen signaleren

Binnen GOO werken we met het ontwikkelingsvolgmodel Kijk!

Aandachtskinderen

We noemen een kind een aandachtskind als het valt binnen de doelgroepdefinitie van de gemeente met betrekking tot VVE. Ook kinderen met opvallend hoge of lage scores in de Kijklijnen, kinderen met opvallend gedrag en kinderen bij wie een vermoeden is van kindermishandeling, noemen we aandachtskinderen. Zij komen in ieder overleg aan bod en we observeren en registreren ieder halfjaar.

Kindbespreking

In het groepsoverleg bespreken we nieuwe kinderen, geobserveerde kinderen, opvallende kinderen en aandachtskinderen. Tijdens dit overleg staat de ontwikkeling van kinderen centraal en worden

acties en doelen voor de komende periode afgesproken. De mentor is verantwoordelijk voor de observatie, voor de voorbereiding van de kindbespreking en voor het contact met de ouders.

Acties kunnen zijn:

- Een gesprekje met de ouders.
- Een extra observatie door een collega of manager.
- Advies inwinnen via casusbespreking bij maatschappelijk werk, logopedie, opvoedondersteuner of Veilig Thuis (met toestemming van ouders).
- Doorverwijzen.

Meldcode huiselijk geweld

Bij een vermoeden van huiselijk geweld maken we gebruik van het plan van aanpak van de meldcode huiselijk geweld.

Ouders doorverwijzen naar passende instanties

Als tijdens de kindbespreking wordt besloten dat we ouders gaan doorverwijzen, bespreekt de mentor van het kind dit met hen. Indien nodig heeft de manager hierin een ondersteunende rol. Doorverwijzen kan naar:

- Huisarts.
- Consultatiebureau.
- Logopedist.
- Maatschappelijk werk.
- Opvoedondersteuner.
- Veilig Thuis.

Deze instanties verwijzen indien nodig weer verder door.

Beroepskrachten ondersteunen bij de taak van signaleren en doorverwijzen

Ieder jaar stelt GOO Kinderopvang per medewerker een scholingsplan op.

Tijdens de kindbespreking wordt bekeken wie welke actie onderneemt en of hierin ondersteuning noodzakelijk is. De manager zorgt hiervoor.

5.6 Pedagogische randvoorwaarden BSO

Wij werken alleen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers met minimaal opleidingsniveau PW-3. Dit geldt ook voor onze invalskrachten. Daarnaast hebben onze medewerkers in de loop der jaren vele extra (pedagogische) trainingen/thema-avonden gevolgd, zoals:

- GOO For Fun-trainingen.
- Kinder-EHBO (jaarlijks).
- Teamvaardigheden (onder meer op het gebied van communicatie en feedback).
- Training signalering kindermishandeling.

Ook voor kinderen in de basisschoolleeftijd is elke situatie een leersituatie. Onderstaande voorwaarden, zijn van toepassing op de BSO, uiteraard aangepast aan de leeftijd, het niveau en de ontwikkelingsfase van de kinderen.

- In een huiselijke sfeer is er tijd voor een praatje, eten de kinderen samen fruit en worden plannen gemaakt voor de rest van de dag of middag. Kinderen maken hun eigen keuzes in wat ze willen doen. Soms hebben ze zelf al een idee en soms willen ze eerst weten welke activiteit de pedagogisch medewerker in petto heeft.
- Groepsprocessen en het dagprogramma worden door de pedagogisch medewerkers geobserveerd en bijgesteld.
- De pedagogisch medewerkers sluiten aan bij het spontane leren van kinderen door mee te spelen, te kijken, te luisteren en kinderen te stimuleren samen plezier te maken en elkaar te imiteren.

- Op een stimulerende manier wordt met kinderen gecommuniceerd. De medewerkers spelen mee, ze volgen de kinderen met belangstelling, stellen vragen en daarmee helpen ze plannen te realiseren.
- De houding van onze medewerkers is respectvol naar elk kind. Alle kinderen worden op hun eigen manier uitgedaagd.
- Om kinderen goed te kunnen begeleiden, hebben we een nauwe samenwerking met de vier basisscholen in Beek en Donk. Indien nodig, bijvoorbeeld bij zorgkinderen, vinden gesprekjes plaats tussen school en de BSO. Dit gebeurt alleen met toestemming van de ouders.

DoenKids

Op de BSO bieden we met DoenKids een gevarieerd activiteitenprogramma dat kinderen prikkelt hun interesses en talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen. DoenKids richt zich op verschillende thema's zodat alle kinderen zich aangesproken voelen om mee te doen met de activiteiten.

Denk bij de activiteiten aan thema's als:

- Koken.
- Sport & spel.
- Techniek & kunst.
- Drama & theater.
- Muziek & dans.
- Natuur.

We proberen de thema's zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de thema's van de school, uiteraard passend bij de leeftijd van basisschoolkinderen. De stamgroep krijgt versieringen die aansluiten bij het thema. We streven ernaar om bij ieder thema een activiteit te organiseren met alle kinderen van 0 tot 12 jaar. Oudere kinderen vinden het vaak erg leuk om mee te helpen bij 'de kleintjes'. Onze DoenKids-activiteiten vinden meestal plaats op de BSO, maar tijdens vakanties is er ook ruimte voor uitstapjes. DoenKids is geïntegreerd in ons dagritme en zorgt ervoor dat kinderen een breed aanbod krijgen.

5.7 Voedingsbeleid

De kinderen die de dagopvang, het peuterwerk en BSO bezoeken hebben gedurende de dag verschillende eetmomenten. We vinden het belangrijk samen met kinderen en ouders te investeren in een gezonde toekomst. Tijdens het intakegesprek worden de voedings- en eetgewoontes en het beleid rondom verjaardagen en feesten met de ouders besproken.

Als basis voor een gezonde voeding hanteren we de schijf van vijf. Dat betekent dat we de kinderen dagelijks gevarieerd eten aanbieden uit deze vijf groepen voedingsmiddelen. Zo krijgen de kinderen alle voedingsstoffen binnen die het lichaam nodig heeft.

Ons voedingsbeleid:

- **Gevarieerd aanbod**
We variëren in het aanbod van voedingsmiddelen, dus bieden diverse soorten fruit en groenten, brood, drinken en beleg.
- **Voldoende beweging en niet te veel voeding**
We willen een gezonde basis leggen bij de kinderen. Dat doen we door ze gezonde eetgewoontes aan te leren. Dus voldoende bewegen en niet te veel eten. De basis is elke dag één eetmoment - de broodmaaltijd - en twee momenten tussendoor waarbij iets gegeten en gedronken kan worden. Een standaard onderdeel van de dag is het buitenspelen, zodat kinderen voldoende beweging krijgen en energie verbruiken. Daarnaast bieden we activiteiten waarbij lichaamsbeweging nodig is.
- **Minder verzadigd vet**
We kiezen binnen de opvang zoveel mogelijk voor producten met onverzadigde vetten of zo min mogelijk verzadigde vetten. Denk aan halfvolle-melkproducten en 30+kaas.
- **Veel groenten/fruit en brood**

Kinderen krijgen dagelijks fruit en groente aangeboden. Wat we eten, laten we afhangen van het seizoen. We eten brood met vezels.

- **Veilig met voedsel omgaan**

Veilig eten betekent ook dat gelet wordt op goede hygiëne. We wassen de handen voor elke maaltijd en voordat we het eten bereiden. Daarnaast besteden we veel aandacht aan bederfelijke producten. We bewaren ze koel en voorzien ze na het openen van de verpakking van de betreffende datum.

Voeding gaat niet alleen over eten en drinken. We hebben ook een voorbeeldfunctie in de wijze waarop het eten wordt aangeboden, in het stimuleren van de sociale omgang met elkaar, het aanleren van tafelmanieren en het bevorderen van de zintuiglijke ontwikkeling. Door hier aandacht aan te schenken, dragen we ook op het gebied van voeding bij aan de ontwikkelingskansen:

- **Het bieden van veiligheid en geborgenheid**

We kondigen een eetmoment van tevoren aan, dekken samen de tafel en zingen een liedje voor het eten. Vervolgens wensen we elkaar smakelijk eten. We maken het zo gezellig mogelijk om de eetlust te bevorderen. We eten in een rustige sfeer.

- **Persoonlijke ontwikkeling**

Tijdens het eten zijn er veel leermomenten: kiezen, proeven, ruiken, voelen en tafelmanieren. Daarnaast stimuleren we de spraak- en taalontwikkeling door alles te benoemen en door uit te leggen wat er gebeurt. We benoemen de kleuren van een beker, tellen de borden die op tafel worden gezet en knopen spontane gesprekje aan. Naarmate een kind ouder wordt, bevorderen we de zelfstandigheid door bijvoorbeeld te stimuleren de eigen boterham te smeren.

- **Sociale vaardigheden**

De eetmomenten zijn bij uitstek een sociale activiteit. Het gaat niet alleen om het eten met elkaar, maar vooral om het onderlinge contact. Kinderen leren rekening met elkaar houden, wachten op hun beurt en samenwerken, elkaar helpen en opruimen.

- **Waarden en normen**

Kinderen imiteren vaak het gedrag dat ze zien. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het overdragen van waarden en normen. We leren de kinderen dankjewel te zeggen als ze iets krijgen, alsjeblieft te zeggen als ze iets geven en te wachten met eten tot iedereen iets heeft.

Feesten en traktaties

Regelmatig worden er binnen de groep feestjes gevierd, zoals verjaardagen, afscheid en op feestdagen zoals Pasen, Kerst etc. Bij een feestje horen rituelen, zoals het toezingen van het kind en ook een traktatie. Het vieren van een feestje is een belangrijke gebeurtenis voor een kind, daarbij staat de beleving van het kind voorop en niet de traktatie. Als een kind jarig dan zorgen wij voor een gezonde traktatie. Als een kind afscheid neemt, dan vragen we ouders te zorgen voor een traktatie. De pedagogisch medewerkers overleggen met ouders wanneer het feestje plaats vindt en adviseren ouders te komen tot een gezonde traktatie, als ouders niet kiezen voor een gezonde traktatie laten we de kinderen dit niet opeten op de groep, maar wordt de traktatie meegeven naar huis, zodat de ouder zelf kan bepalen of en wanneer dit gegeven wordt.

Om ouders te helpen een gezonde keuze te maken voor een traktatie beschikken wij over een traktatieboek, waarin voorbeelden staan van verantwoorde en gezonde traktaties.

5.8 Social media

Social media zijn niet meer weg te denken uit de maatschappij. Bijna iedereen maakt dagelijks op verschillende manieren en om verschillende redenen gebruik van media als Twitter, Facebook, YouTube, LinkedIn en Instagram. In het onderwijs en de opvang speelt privacy een belangrijke rol, daarom hebben wij richtlijnen opgesteld voor het gebruik van social media. Deze zijn terug te vinden in het protocol Social Media van GOO, op te vragen bij de locatie.

De socialmedia-platforms bieden natuurlijk ook kansen: we kunnen laten zien dat we trots zijn op onze organisatie en ze kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van GOO en de locaties die daarbij horen.

Ook is het positief dat mensen via social media hun stem kunnen laten horen. Social media kunnen helpen bij het beheren van persoonlijke en professionele netwerken, discussie en communicatie bevorderen en kansen bieden om jezelf online te laten zien. Maar het gebruik van social media kan ook onvoorziene en onbedoelde gevolgen hebben. Besef daarom - bij het gebruik van social media - dat berichten de goede naam van GOO en betrokkenen kunnen schaden. Het protocol Social Media van GOO helpt om social media bewust en verantwoord te gebruiken.